

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Ps 000674 09 Rev
Banjaluka, 20.4.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Č. E. a.d. - u stečaju, koga zastupa punomoćnik M.Š., advokat iz G., protiv tuženog Č. S.o. a.d. B.L., koga zastupa punomoćnik R.B., advokat iz B.L., radi isplate duga v.s. 44.100,33 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 71 0 Ps 000674 08 Pž od 19.12.2008. godine, na sjednici održanoj 20.4.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Banjoj Luci broj: 11 71 0 Ps 000674 05 Ps od 30.9.2008. godine obavezan je tuženi da tužitelju isplati, na ime duga za neplaćenu vodu i električnu energiju, iznos od 44.100,33 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, na iznos od 33.394,68 KM počev od 01.4.2003. godine, a na iznos od 10.705,65 KM počev od 26.12.2005. godine, pa do isplate i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.390,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 71 0 Ps 000674 08 Pž od 19.12.2008. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom суду na ponovno suđenje ili da se preinači tako da se u cijelosti odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se ista odbije kao neosnovana, a tuženi obaveže da mu naknadi troškove revizionog postupka.

Revizija nije osnovana.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju nižestepenih presuda utvrđeno je da su tužitelj i tuženi bili u poslovnom odnosu, u pogledu potrošnje i plaćanja računa na ime utroška vode i električne energije. Račune za utrošak vode i električne energije, isporučiocici ovih usluga – V. i E., su dostavljali tužitelju, jer je napajanje vršeno sa

jednog mjernog mjesata koje je evidentirano na njegovo ime. Između tužitelja i tuženog, kao i ostalih korisnika ovih usluga, postignut je međusobni dogovor i usaglašeno da će račune, koji su ispostavljeni tužitelju, plaćati u odgovarajućim procentima, pa je tako za tuženog utvrđeno da će plaćati 3% od ispostavljenog računa za utrošenu vodu, a za električnu energiju da taj procenat iznosi 6%. Tužitelj i tuženi su vršili prebijanje međusobnih potraživanja pa su nakon toga utvrdili da dug tuženog prema tužitelju, po osnovu plaćanja vode i električne energije, na dan 31.3.2003. godine, iznosi 33.394,68 KM. Sporno potraživanje se odnosi na potrošnju vode i struje zaključno sa 31.12.2004. godine (jer je kasnije došlo do razdvajanja mjernih mjesata za napajanje strujom i vodom), slijedom čega je izvršeno vještačenje po vještak ekonomskе struke, R.M. koji je našao da ostatak duga, nakon 31.3.2003. godine, iznosi 10.705,68 KM, što sabrano sa naprijed navedenim iznosom od 33.394,68 KM čini ukupno potraživanje tužitelja od 44.100,33 KM.

Nije sporno da je stečajni upravnik tužitelja, na ispitnom ročištu održanom 10.5.2005. godine u stečajnom predmetu br. 19/04, priznao potraživanje E.1 B.L. u iznosu od 1.772.838,07 KM i V. a.d. B.L. u iznosu od 1.687.773,41 KM.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepenih sudova koje se, shodno odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 58/03 do 49/09 – u daljem tekstu: ZPP) ne može pobijati revizijom, proizlazi da su parnične stranke bile u svojevrsnom pravnom odnosu temeljem kojeg je tuženi preuzeo obavezu plaćanja određenog procenta od iznosa sa računa kojima su davaoci usluga teretili tužitelja, radi plaćanja utroška vode i električne energije. Kada su odgovarajućim dokazima (čitanjem izjave o kompenzaciji od 31.3.2003. godine, čitanjem računa i vještačenjem) utvrdili iznos koji je tuženi, saglasno utvrđenim procentima, trebao platiti na ime utrošene vode i električne energije, nižestepeni sudovi su udovoljili tužbenom zahtjevu pozivom na odredbu člana 17. i 262. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 29/79 do 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 17/93 do 74/04 – u daljem tekstu: ZOO).

Odluke nižestepenih sudova su pravilne.

Stranke u obligacionim odnosima su slobodne, u granicama prinudnih propisa, javnog poretku i dobrih običaja, da svoje odnose urede po svojoj volji, pri čemu su ravnopravne i dužne da se pridržavaju načela savjesnosti i poštenja (član 10., 11. i 12. ZOO).

Parnične stranke su svoje međusobne odnose povodom isporuke vode i električne energije regulisale naprijed spomenutim međusobnim sporazumom prema kojem je obaveza tuženog bila da na ime plaćanja utrošene vode i električne energije izdvaja 3% odnosno 6% iznosa sa računa koje su isporučiocci dostavljali tužitelju. Na ovaj način parnične stranke su zasnovale obligaciono-pravni odnos iz kojeg su proistekli određena prava i obaveze koje su, saglasno odredbi člana 17. i člana 262. stav 1. dužne ispunjavati.

U sklapanju ovog sporazuma nisu učestvovali isporučiocci ovih usluga tako da je u odnosu prema njima obaveza plaćanja bila samo na tužitelju na čije ime su i ispostavljeni računi, jer je napajanje vršeno sa jednog mjernog mjesata koje je bilo evidentirano na ime tužitelja. Drugačije rečeno, sa isporučiocima vode i električne energije u obligaciono-pravnom odnosu bio je samo tužitelj, od kojeg su oni i zahtjevali

naplatu, a ne i tuženi, slijedom čega su neosnovani navodi revizije kojima se ističe da su naplatu spornog iznosa od njega mogli tražiti samo V. i E.. Iz utvrđenog činjeničnog stanja ne proizlazi da je tuženi sa isporučiocima vode i električne energije bio u bilo kakvom obavezno-pravnom odnosu. On je napajanje vodom i električnom energijom dobijao preko tužitelja i sa mјernog mјesta evidentiranog na njega, zbog čega su (zajedno sa još osam učesnika) povodom ovog pitanja posebnim sporazumom uredili svoje međusobne odnose koji sporazum predstavlja izvor obligacije temeljem koje tužitelj traži isplatu spornog iznosa.

Iz izloženog dalje slijedi da tužitelj i tuženi u odnosu na isporučioce vode i električne energije, kao vjerovnike, nisu bili solidarni dužnici – sudužnici, o kojima govori odredba člana 414. ZOO. Zato u konkretnom slučaju nema mјesta primjeni odredbe člana 423. stav 1. ZOO, koju spominje revident, prema kojoj dužnik koji je ispunio obavezu ima pravo zahtjevati od svakog sudužnika da mu naknadi dio obaveze koji pada na njega. Tužitelj i tuženi su, naime, svoje odnose regulisali spomenutim međusobnim sporazumom – Pregledom učesnika u potrošnji vode i struje u E., pri čemu na ovako uređen odnos nije od uticaja način na koji je tužitelj uredio svoje odnose povodom isporuke i plaćanja vode i električne energije sa dobavljačima. Iz tog razloga, za rješenje ovoga spora nije od značaja utvrđenje da li su u iznose koje su V. i E. prijavili u stečajnu masu tužitelja i koje im je priznao stečajni upravnik, ušli i iznosi čije plaćanje zahtjeva tužitelj u ovoj parnici, radi čega je tuženi tražio dopunsko vještačenje, a prvostepeni sud s pravom odbio provođenje ovog dokaza.

Slijedom izloženog ni ostali navodi revizije kojima se izražava bojazan da V. i E., kao vjerovnici tužitelja, neće uspjeti naplatiti svoja potraživanja, jer će u stečajnom postupku koji je otvoren nad tužiteljem, biti svrstani u opšti isplatni red, nisu od uticaja na rješenje spora između ovih parničnih stranaka.

Iz navedenih razloga ovaj sud nalazi da je osporena presuda zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Kako nema ni nedostataka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je kao u izreci, primjenom odredbe člana 248. ZPP

Tužitelj je, u odgovoru na reviziju, zatražio da se obaveže tuženi da mu naknadi troškove koje je imao za sastav odgovora na reviziju. Ovaj sud cijeni da odgovor na reviziju, a time i troškovi povodom njegovog sastavljanja, nije bio nužan za vođenja parnice (član 387. stav 1. ZPP), jer su u odgovoru samo ponovljeni navodi koje je tužitelj isticao tokom postupka. Stoga je ovaj zahtjev tužitelja odbijen, na osnovu odredbe člana 397. stav 1. ZPP.

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost отправка ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podraščić